

Tisková zpráva k výstavě

Na cestě k samostatnosti 20 let organizace Tyfloservis

22. 3. – 31. 12. 2011

Vernisáž

21. 3. 2011, 16 hodin

Organizátor akce:

Technické muzeum v Brně

Purkyňova 105, 612 00 Brno

Kontakt

Mgr. Eliška Hluší

Tel.. 541 421 488

hlusi@technicalmuseum.cz

Technické muzeum v Brně

Purkyňova 105

612 00 Brno

www.technicalmuseum.cz

V roce 2011 si připomínáme 20. výročí vzniku Tyfloservisu. U příležitosti tohoto jubilea se 21. března 2011 v Technickém muzeu v Brně (expozice Kultura nevidomých) uskuteční slavnostní vernisáž výstavy „Na cestě k samostatnosti“. Budou zde prezentovány služby Tyflo-servisu, archivní dokumenty a fotografie, které dokumentují „život“ Tyfloservisu. Zároveň si návštěvníci budou moci prohlédnout nejrůznější pomůcky, jež mohou lidem se zrakovým postižením značně ulehčit život. Výstava potrvá do konce prosince roku 2011.

V expozici Kultura nevidomých již proběhlo několik zajímavých výstav. V roce 2005 (duben–srpen) se zde uskutečnila výstava k 100. výročí narození nevidomého autora drobných črt, hudebního skladatele a učitele působícího na Ústavu, pozdější škole, pro nevidomé v Brně Rudolfa Krchňáka. V roce 2008 (2. 9.–12. 10.) to byla výstava ke 150. výročí narození Karla Emanuela Macana, hudebního skladatele, buditele české slepecké kultury a také učitele v Klarově ústavu pro nevidomé v Praze. V roce 2009 (16. 2.–31. 12.) se uskutečnila výstava k 200. výročí narození tvůrce šestibodového písma Louise Braillo.

Datem vzniku projektu Tyfloservis je 1. leden 1991, avšak úmysl vybudovat profesionální systém terénní a ambulantní rehabilitace dospělých nevidomých a slabozrakých lidí sahá dále do minulosti. Projekt vznikl jako reakce na nedostatek a nízkou kvalitu služeb pro zrakově handicapované osoby. V období socialismu byly služby poskytovány pro nevidomé a slabozraké osoby, avšak značně nekvalitní a nahodilé. Ambulantní služby zcela absentovaly a terénní forma služeb

byla poskytována minimálně, přičemž byla zajišťována dobrovolnými instruktory, kteří nebyli náležitě vyškoleni a služby poskytovali pouze ve svém volném čase. Mnoho nevidomých proto zůstávalo bez pomoci. Projekt Tyfloservis v této situaci nabídl systém služeb, jehož úkolem je zmírnit negativní důsledky zrakové vady a podpořit zrakově handicapované lidi na cestě k samostatnému a nezávislému životu. O zpracování projektu se zasloužil PhDr. Josef Cerha, který až do současnosti stojí v jeho čele a je pověřen jeho realizací. Hlavní inspirací či východiskem projektu byla především již zmíněná práce dobrovolníků a zároveň také rozsáhlé dílo profesora Jána Jesenského. Během několika prvních let existence byla zřízena síť dvanácti krajských ambulantních středisek (Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Jihlava, Karlovy Vary, Liberec, Olomouc, Ostrava, Plzeň, Praha, Ústí nad Labem a Zlín) rovnoměrně rozmístěných na území celé České republiky tak, aby klienti a instruktoři měli k sobě navzájem co možná nejbližší. Projekt Tyfloservis byl prvních pět let realizován v rámci České unie nevidomých a slabozrakých, poté od roku 1996 do roku 2000 v rámci SONS ČR. Od roku 2001 projekt zaštiťuje stejnojmenná obecně prospěšná společnost Tyfloservis. Zásadním důvodem pro její založení a k předání projektu byl nedostatek financí a s tím související reálná hrozba zrušení některých služeb. Za celou dobu své dvacetileté existence projekt podpořil více než 50 000 lidí s těžkým zrakovým handicapem v jejich začlenění do společnosti.

Hlavním posláním Tyfloservisu, o.p.s. je podpora integrace nevidomých a slabozrakých osob do společnosti a to prostřednictvím intervencí zaměřenou na samotné nevidomé a slabozraké, dále pak na osoby jim blízké a rovněž na širokou laickou i odbornou veřejnost.

Tyfloservis nabízí své služby nevidomým a slabozrakým lidem starším patnácti let včetně osob hluchoslepých či jinak kombinovaně postižených. Služby je možné využívat ve formě rehabilitačních kurzů či jednorázových setkání.

Rehabilitační kurzy mají převážně podobu soustavné individuální práce s uživatelem služby v jeho přirozeném prostředí (domov, místo pracoviště, obchod apod.). Během pravidelných setkání se lidé, kteří mají potíže se zrakem nebo jsou zcela nevidomí, učí novým postupům a způsobům, jak zvládat jinak běžné každodenní činnosti. Pracovníci Tyfloservisu učí tyto lidi, jak se orientovat v prostoru, v interiérech či exteriérech, jak pečovat o sebe, svou domácnost či případně o své blízké. Kromě toho se mohou nevidomí a slabozrací lidé naučit Braillovu slepeckému písmu, psaní na stroji či klávesnici všemi deseti prsty bez zrakové kontroly nebo vlastnoručnímu podpisu. Většina těchto kurzů vyžaduje trpělivost a to jak ze strany klienta, tak instruktora, neboť mohou být časově náročné. Některé kurzy mohou trvat i půl roku a déle.

Jednorázová setkání mají především podobu poradenského a informačního servisu a to buď terénní, nebo ambulantní formou. Nejčastěji se jedná o výběr a doporučení vhodné pomůcky včetně zácvičku práce s ní. Poradenství může být zaměřeno také na odstraňování architektonických bariér doma, na pracovišti i ve veřejných prostorách a na informování o službách Tyfloservisu a dalších poskytovatelů sociálních a jiných služeb.

Pro veřejnost nabízí Tyfloservis různé přednášky, semináře, workshopy, zážitkové akce či dny otevřených dveří. Zajímavým příkladem zážitkové akce pořádané již vícekrát je tzv. „Temná čajovna“. Instruktoři Tyfloservisu nabízejí příchozím posezení ve speciálně upravené čajovně, kde si lidé mohou vychutnat úpravu a pití horkých i studených nápojů v naprosté tmě, a to prostřednictvím zvuků, chutí, vůní a doteků. Tato akce měla ze strany veřejnosti vždy velmi pozitivní zpětnou vazbu. Dále Tyfloservis poskytuje konzultace pro veřejnost a poradenství a zodpovídá dotazy, které se vztahují k problematice osob se zrakovým postižením. Tyto služby jsou určeny všem, kteří

mají nevidomého či slabozrakého člověka v kruhu rodiny či přátel, pracovníkům ve zdravotnictví a sociálních službách, žákům, studentům a učitelům, zaměstnavatelům, kteří zrakově postižené osoby zaměstnávají, ale také široké odborné i laické veřejnosti, která se s nevidomým či slabozrakým člověkem může kdykoli setkat.

